

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suaui Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Capvt XIV. Sessio decimaquarta. Argumenta contra doctrinam Fidei,
Teutonum hæreticorum nomine à Suaui producta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11665

1551. *tem fundationis aut dotationis, huiusmodi institutio Episcopo, & non alie-
ri inferiori reseruetur.*

Capite decimotertio: *Non licet Patrono, cuiuscumque privilegij pra-
textu, aliquem ad beneficia sui iuris patronatus, nisi Episcopo loci Ordina-
rio, ad quem prouisio seu institutio ipsius beneficij, cessante privilegio, iure
pertineret, quoquo modo presentare; alias presentatio ac institutio forsus
secuta, nulla sint & esse intelligantur.*

Postremò indicebatur, die 25. Ianuarij, præter capita iam defi-
gnata, agendum pariter esse de Ordinis Sacramento, & disciplinæ
leges continuandas. Id sibi Synodus proposuerat: sed certa futuri
notitia in arcano dumtaxat Diuinitatis archiuo seruatur, cuius cla-
uiger in terris nemo.

C A P V T X I V.

*Sessio decimaquarta. Argumenta contra doctrinam Fidei, Ten-
tonum hæreticorum nomine à Suauī producta.*

PLura hîc à Suauī narrantur de Pontificis mente, arcanisque
inter ipsum ac Legatum negotiis; quæ cum solâ testificatio-
ne hominis, toties temeritatis malignitatisque conuicti, ni-
tantur, ne refelli quidem operæpretium erit. Sessio præscripto die,
S. Catharinæ virgini ac martyri sacro, celebrata est. Licuit so-
lemniter Franciscus Manriqueus Auriensis Antistes; Latinam Ora-
tionem habuit Episcopus S. Marci.

Scribit Suauis, Canones in Germania fuisse typis vulgatos, &
quæ hæretici Germani obiecerint, refert; sed per eam studij pro-
pensionem, quam scripturæ cuiuspiam auctor præ se ferre solet, cum
eam ipse consuetâ sibi ratione recitat, dum alienam mentitur.

Primum quod opponitur est: Cum reliqua Sacramenta per al-
quam veteris Testamenti figuram essent adumbrata, mirum videri,
fuisse institutum à Christo Sacramentum Confessionis, cuius nul-
lum ibi vestigium appareat. Satis mihi sit aduersus id S. Ioannis
Chryostomi testimonium, in quo agnoscitur tum similitudo inter
vmbra huiusce Sacramenti, quæ habetur in veteri, & corpus eius-
dem, quod est in nouo, tum corporis supra vmbra præstantia.
Sic ille lib. 3. de Sacerdotio disserit: *Corporis lepram purgare, seu ve-
rius dicam, haud purgare quidem, sed purgatos probare, Iudaorum sacerdo-
tibus solis licebat: at vero nostris Sacerdotibus non corporis lepram, verum
animæ sordes non dico purgatas probare, sed purgare prorsus concessum est.*
Hæc autem figura in veteri Testamento extans Confessionis Abso-
lutionisque

lutionisq̄ue, quæ per hoc Sacramentum fit, præcipuè fuit obseruata à Ioanne Fonseca Episcopo Stabienti, cùm in generali confesſu hæc de re verba fecit. 1551.

3 Alterum obiectum est: In Euangelio non exprimi singulatim obligationes omnes actionesq̄ue huius Sacramenti. Quis id inficiatur? Sed si continerentur in Euangelio clarè ac distinctè omnes Fidei articuli, vix v̄mquam inter Christianos hæreses extitissent. Neque pariter Diuinæ Triados mysteria tam ibi disertè traduntur, vt per tot sæcula neceſſe non fuerit ad ea declaranda plura Concilia conuocari. Hinc pateſcit neceſſitas confugiendi quoque ad Dei verbum non scriptum, quod est traditio, & ad interpretem v̄triusque Diuini verbi, errori haud obnoxium, qui est Christi Vicarius.

4 Tertia censura est: Cùm hoc Sacramentum constitutum fuerit in eo Redemptoris verbo, *Quorum remisistis, &c.* per ipsius formam potius verbum *remitto* quàm *absoluo* adhibendum fuisset. Responſio in promptu est. Efficaciæ Sacramenti alterutra vox satis erat, sicut notat præcipuè Cardinalis Lugo, ^a meus olim magister: sed posterior ab Ecclesia præſcribitur; cui si alteram præferret Sacerdos, peccaret. Præſcriptionis verò ratio est, quia Ecclesia & Synodus huius institutionem Sacramenti agnoſcit non solum in allatis S. Ioannis verbis, sed etiam in illis S. Marci, *Quodcumque ligaueritis, &c.* Et quodcumque solueritis, &c. vt paulò antè Suauis ipſe diſeruit: quocirca mirum non est, si ab Ecclesia in ritu formulæ inditum sit verbum *soluendi* aut *absoluendi*; quandoquidem illud & continetur in altero ex locis Euangelij productis, & significantiùs exprimit iudicalem actionem, quæ in hoc Sacramento exercetur.

^a In disp. 12. de Pœnit. sect. 6.

5 Quarto loco opponit: Si per ea verba collata fuit Sacerdotibus potestas non modò absoluendi, sed etiam ligandi, ab hac posteriori alterum Sacramentum constituendum fuisset, vel certè idem, cum ineuitabili neceſſitate proferendi hanc formulam, *Ego te ligo*, quemadmodum ob priorem potestatem neceſſe est hanc formam proferre, *Ego te absoluo*.

Cur aliud non sit Sacramentum, exercitium ligandi, aliud exercitium absoluendi, perspicuum est. Ligatio per salutarem pœnam impositam, est actio subsequens actionem soluendi, quæ per Absolutionem fit, à qua rite peracta alterius actionis efficacia Sacramentalis pendet. Cur autem ad iniungendam salutarem pœnam illæ certæ voces, *Ego te ligo*, necessariæ non sint, si sermo fiat de quadam neceſſitate, quam omnino exigat Confessionis natura, ratio pariter in aperto est; quoniam, sicuti diximus, huiusmodi neceſſitas

1551.

fitas nec similiter ex ipsa natura Confessionis exigitur in verbis Absolutionis, sed iis vti debemus, ne ritus ab Ecclesia præscriptus violeretur. Quod si vltra quærat, quare Ecclesia certa verba præscripserit Absolutionis formulæ, & ad pœnam imponendam fatis habuit, vt quæuis adhiberetur formula, modò eandem significationem haberet: conuenientia huius rei est, proptereà quòd Absolutio præcipuum quoddam ac potioris momenti est in hoc Sacramento; adeoque maior illi debetur solemnitas, maiestas, ac formæ præstantia; atque hinc etiam Latinè pronuntiat. Pœnæ verò impositio, quæ iam constitutam Sacramenti essentiam inuenit, minoris est pretij: cumque pœnitenti, quamuis rudi, esset explicandum, quænam ipsi satisfactio imponeretur, necesse fuit vt illum Sacerdos vulgari ipsius idiomate alloqueretur, eaque verborum formulæ, quam ad eiusdem captum magis accommodatam censeret, vt omnis impositum leuius reddaturam.

Vrget quintò: Obligationem omnia peccata distinctè confitendi, perperam colligi ab iudiciaria, quam Christus tradidit, potestate ea remittendi aut retinendi: ab eo siquidem discreta non sunt duo genera peccatorum, alterum quod remittendum, alterum quod retinendum esset; sed solùm duas hominum classes, alteram pœnitentium, quibus cuncta peccata remittuntur, alteram non pœnitentium, quorum omnia retinentur; & idcirco distinxit, *quorum, & quorum.*

Qui fieri poterat, vt è Suauis memoria fugerent Christi verba, in eo S. Matthæi locò toties adducto, *Quæcumque ligaueritis super terram, erunt ligata in calis; & quæcumque solueritis super terram, erunt soluta in calis?* Verùm tamen nulla esset alia distinctio, nisi pœnitentium, & non pœnitentium; nõnne tunc etiam necesse foret, peccata distinctè cognosci, quò simul cognosceretur, an eum, qui se ipsum accusat, illorum verè pœniteat, an is animum paratum gerat ad occasiones proximas euitandas, aliasque salubres medicinas accipiendas, quamuis amaras, quæ sibi à Sacerdote præscripserint?

Sextum quod obiicit, fallacia est ad vulgus decipiendum: hoc est, Apostolos, rerum cælestium peritissimos, & parum humanæ subtilitatis curiosos, ignorasse, per quasnam conditiones species variret: *Si verò Aristoteles huiusmodi speculationem non induxisset, id adhuc ab hominibus ignoraretur. Et tamen ex eo Fidei articulus ad salutem necessarius confectus est.*

Enormis in vocum ambiguitate peruersio: Percontor, num ante
Arbitr.

Aristotelem, cūm Solon in suis legibus noluit supplicium vllum præscribere parricidio, ne suis ciuibus declararet illud posse committi, compertum erat, conditionem hanc, quòd parens necaretur, efficere, vt alia sceleris esset natura, quàm simplicis homicidij? an quando tanta orta est disputatio, absoluendus necne Orestes esset ob cædem matris, quamuis adulteræ, & quæ suuta coniugem illius parentem fraude malâ interfecerat, ideoque memoriæ proditum est, illum cælo vindicæ in furorem actum, tantum obstrepuisse scenæ propter cædem in alio quàm in matris capite perpetratam? Idem dico de Oedipodis incestu & homicidio, tametsi minime voluntariis, ob quæ fertur ille seipsum regni & oculorum iacturâ sponte multasse. Omnino quæ natio tam rudis fuit, quæ non discreuerit tamquam crimina diuersæ rationis mendacium sine periurio, & cum periurio, furtum rei profanæ, aut sacræ, cædem priuati ciuis, aut Principis, concubitus cum aliena, aut cum filia? Potuit quidem Aristoteles vocabula *Conditionum* ac *Specierum* inducere (quod neque pariter verum fuit, cūm ille ea iam in medio posita nactus, ac super iis fuerit philosophatus, non ipsa fabricauerit) sed res, quam voces illæ significant, naturæ vi in animis insculpta est. Potuit etiam Aristoteles distinguere ac discriminare eas conditiones, ob quas ex notione communi variant aut non variant species; quod re ipsa nec ab eo peractum est, sed potius à subsecutis rerum moralium indagatoribus. Ceterum rudis quædam notitia notabilis discriminis inter crimina, in his vel illis conditionibus patrata, mediocri cuiusuis ingenij negotium est: neque mens Concilij fuit, præcipere pœnitentibus, vt exquisitam quamdam philosophantium subtilitatem adhiberent ad exprimenda peccatorum discrimina; sed solùm, vt eas exponerent conditiones, quæ pro communi hominum existimatione efficiunt, vt noxâ in aliam naturam migrare censeatur, alioqui notabilis turpitudinis nomine fingetur; adeò vt si vellet seruus illius noxæ veniam ab hero suo, vel subditus à Principe impetrare, haud sibi ex impetrata venia satis cautum putarent, vbi de illa noxæ conditione ipsos celassent. Quòd si adhuc pœnitens tam crassæ mentis sit, vt ne hanc quidem communem notitiam pertingat, satis est, vt is explicet id quod nouit, adiutus à Confessario; nec aliâ præterea obligatione constringitur: quod neutiquam admitteretur ad acceptæ veniæ firmitatem in humano foro, cui multò minùs inest clementiæ quàm Diuino.

8 Septimum est: Cūm agnouisset Synodus in Confessario personam iudicis, *inconstantiam quamdam videri, eos damnare qui dicerent,*
Y y 3 Absolu-

1551. Absolutionem esse nudum ministerium pronuntiandi, cum perspicuum sit, aliud non esse munus iudicis, nisi pronuntiare innocentem hominem qui talis est, nocentem qui deliquit: at verò Iudicis metaphora non patitur, ut dicatur, delinquentem hominem ab eo iustum reddi; quod adscribitur Sacerdoti.

Debuerat hic scriptor non obliuisci, interfuisse illi Synodo primarios Christiani Orbis Iurisperitos, & inter reliquos huiusmodi fuisse duos Præsides Crescentium & Pighinum; adeoque par fuerat, ut lentius progredere ad eos damnandos, tamquam in errorem prolapsos in iis vocibus, quarum scientiâ potiebantur. Obseruandum est, duplex esse Iudicium genus: quidam rationes, quibus litigatores nituntur, simpliciter declarant; alij, tamquam beneficium aliquod Principis exequentes, ius aliquod conferunt, quod ante latam ab ipsis sententiam non extabat. Hi verò posteriores, sunt Iudices illi, quibus committitur ut cum causâ cognitione possint tamquam à Principe delegati venias, relaxationes, aliâque huiusmodi concedere. Dixi, cum causâ cognitione; quia in hoc distinguitur secundum Legis peritos is, qui merus executor ab illis nuncupatur, ab eo qui dicitur *mixtus*. Alter merè commissa exequitur, alter causam prius cognoscit, & an insint in ea conditiones illæ quæ Princeps exigit; quibus agnitis sententiam fert, simulque beneficium impertit. In hoc Iudicium genere est Confessarius, à quo non quisquis id ab ipso petat, cæco impetu est absoluendus; sed ius quos ipse nouerit ad id paratos, pro eo ac postulat Christi lex, iustitiæ simul & clementiæ temperationem complexa. Atque idcirco etiam dicitur à Synodo, relictos à Christo *Sacerdotes suos Vicarios, uti Iudices, & uti Præsides*: cum Præsidium munus sit, non solum cognoscere ac declarare aliorum rationes, sed recognoscere beneficia in illos à Principe directâ, ut ea impertiant aut non impertiant, pro facti conditionibus quæ voluntati concedentis consonent aut dissonent. Porro quòd auctoritatem Confessarij obtineant non merè declarandi, sed constituendi homines reconciliatos Deo, colligit Concilium à verbo *remittere*; idque obseruauit S. Ioannes Chrysostomus in loco iam laudato, dicens, à sacerdotibus Iudeorum solum comprobari, fuisse hominem leprâ mundatum; at verò à Sacerdotibus Christianis reipsâ animos leprâ purgari; & in hanc sententiam reliqui Patres loquuntur. Non igitur inconstantia in Concilio, sed ignorantia in Suauis fuit, qui existimauit repugnare cuiuscumque Iudicis conditioni, nouum ab eo ius tribui homini, qui illud non habebat.

9 Octavo loco vehementer inuehitur in rationem quamdam à Synodo adductam pro explicatione peccatorum, secundum speciem ac numerum habenda: nimirum, ut Confessarius congruentem illis pœnam iniungat; quod ab eo tripartitò impugnatur. Primò, quoniam reipsà leues pœnæ pro grauissimis criminibus imponuntur: deinde, quia Synodus ipsa declarauit, satisfieri etiam posse per alia opera, & per ærumnas, quas Deus infligit, patienter toleratas: tertio, quia Confessario comperta esse non potest mensura pœnarum huius vitæ, quæ metiatur debitum pœnarum in purgatorio luendarum, ab hoc vel illo peccato contractum; quocirca per distinctam peccatorum omnium cognitionem non redditur idoneus ad præscribendam satisfactionem æqualem.

10 Sed quod spectat ad primum; Multorum Confessariorum lenitas culpâ non vacat, nisi quando pœnitentis imbecillitas illis suaderet, esse hominem alliciendum, cum primò respiscit, per remedia leniora. De reliquo constat, à Synodo verbis grauissimis b Sacerdotes retrahi ab hac perniciofa clementia, ne ipsi quoque alienæ culpæ participes euadant. Quare è quorundam Sacerdotum vitiis norma petenda non est ad æstimandum pœnæ debitum in eo qui peccata confitetur: præcipuè verò cum ipsi exerceant partes iudicis simul & medici, sæpè diuerso generi, diuersæque frequentia criminum, diuersa pariter afflictationum remedia esse magis accommodata cognoscunt.

b Cap. 8.

11 Hoc postremum satis foret ad diluenda quæ secundo ac tertio loco sunt obiecta. Sed insuper quod spectat ad alterum, quamuis verum sit, posse pœnitentem aliis modis satisfacere, quid inde conficitur? Nemo ignorat, liberum non esse reo certam pœnam sibi à Præside inflictam in remissione recusare, quamuis æquale opus sibi faciendum suscipiat, alioqui liceret pœnitenti nolle pœnam sibi vllam imponi à Confessario, ut qui mallet integrum in purgatorio debitum soluere. Præterea laboriosa opera, quæ à Sacramento dependent, peculiarem vim ob merita Redemptoris obtinent, & ex opere operato, sicuti Scholæ loquuntur, adeoque multò amplius per ea satisfit, quam per alia similia à pœnitente sponte suscepta: ac proinde ipsius in lucrum cedit onus acceptandi exercendique pœnas, pro criminis grauitate præscriptas.

12 De tertio, certum est, definiri non posse à Sacerdote, quodnam opus ex vi Sacramenti peractum satis sit delendo integro debito per hæc aut illa peccata contracto; sed certum etiam est, exercendum ab eo pariter esse hæc in re iudicium ex quadam prudentia norma, infli-

Historia
Concilii Tridentini
Lib. 12.
Cap. 14.
359

1551. inflictâ pœnâ grauiori cum grauiora sunt crimina, quantum corporis animique robur in pœnitente patitur: & in re dubia par est, ad mitiorem partem se flectat, ne Sacramento tam necessario tamque arduo difficultatem augeat: præterquam quòd non modica satisfactionis pars est ipse pudor, quo quis erubescit dum seipsum accusat, aperitque eam sui criminis conditionem, cuius conditionis interdum magis quàm ipsius criminis illum pudet. Hoc autem est quoddam multæ genus, quod si culpam non adæquat, cuiusque tamen culparum generi ac numero semper aptatur, nimirum rubor ille coram vno homine, loco publicæ infamæ, quâ iuste postea Deo puniri, tametsi æternum supplicium condonaret. Quantum verò vtilitatis conferat ad morum probitatem hæc distinctæ Confessionis necessitas à Christo præscripta, vt venia impetretur, evitenturque inferorum miseria; quantum roboris habeat tum ad coercendos homines à variis flagitiis, ex timore illius præuisi ruboris, tum postea ad emendandos ope Sacerdotis aberrantium mores, ad expurgandos à pravis animorum affectionibus, ad reuocandos in viam salutis, falsi sunt ipsi hæretici, cum operam dederunt, vt per humanam legem eam institutionem reponerent, postquam illam per Diuinæ legis contemptum abrogauerant. Sed frustra id moliri: vt enim soli Deo ad eam excogitandam adfuit sapientia, itidem eadem vni adfuit potentia, quâ efficeret vt eam homines & communiter acciperent, & faciliter tolerarent. Opus enim verò quod antiquis omnibus legislatoribus fieri numquam posse visum fuisset, quippe eorum nemini accommodantur ea verba S. Augustini Deum alloquentis, quæ tam absurda Pelagio sonuerunt: *Da quod inbes, & inbe quod vis.* Sed iter prosequamur.

C A P V T X V.

Aduentus Oratorum Ducis VVirtembergici, & Septemviri Saxonis. Eorum postulata in Cæteribus generalibus. Sessio habita 25. Ianuarij anni 1552. in qua fides publica securitatis Protestantibus rursus data, & articulorum decisio illis petentibus prorogata.

Lib. 23.

ILlicò post Sessionem conuersa opera est ad concinnandos de rebus destinatis Canones pro Sessione futura: & Suavis infeliciter mendax, quia immemor, narrat quod hauserat è suo Sleidano. Quamquam Canones de quatuor articulis prorogatis parati erant antea.